

41086

I.

Mag. St. Dr.

Ciecirowski G.

LITERÆ
ENCYCLYCÆ

Ad

*Clerum Regularem Archidiaconatus
Varsaviensis.*

Anno Domini 1782.

~~Scot. pol. 7. 262. 11~~

41086

LITERA
ENCYCLOPÆ

1783
I b

Anno Domini 1783

GASPAR COLUMNA
CIECISZOWSKI

Dei & Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Tebestanus, Coadjutor Kijoviensis & Czerniechoviensis, Præpositus Commendatarius Miechoviensis, Vicarius in spiritualibus & Officialis Varfaviensis ac per Ducatûm Masoviæ Generalis, Ordi: S. STANISLAI Eques.

*Admodum Reverendis in Christo Patri-
bus Communitatum Religiosarum Super-
rioribus totiquè Clero Regulari Archidi-
aconatûs Varfaviensis salutem in Domino.*

Quum neutiquam ignoremus (liceat
Nobis tantisper verbis Sac: Con: Trid:
uti) (a) quantûm ex Monasteriis piè
institutis & recte administratis in Eccle-
sia DEI splendoris atquè utilitatis oria-
tur, opportunum esse censuimus & pro-
munere, quod Nobis incumbit, & pro-
potestate, qua vi officii fungimur eti-
am ad Religiosos cætus sollicitudinem
Nosstram extendere, ut & Regularis di-
scipli-

A 2

(a) Sess: 25.

ANNO
disciplina fideliter observata constantius per-
severet, & si quæ animadversione digna
occurrant, maturius paterna monitione
emendentur.

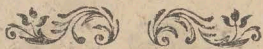
Memineritis itaque Fratres Dile-
ctissimi omnium Religiosarum commu-
nitatum, quæ hodie in sinu Ecclesiæ
foventur, scopum non alium esse, quam
propriam impigrè curare perfectionem,
tranquilla mente, animoque purò Omni-
potentem DEUM pro populo orare, o-
mnibusque bonis operibus prælucere, ut
plebs Christiana vestris exemplis accensa
ac inflammata Patrem luminum glorifi-
cet, vestrisque orationibus suffulta salu-
tem suam in nomine Domini operetur.

Enimverò an non ideò Divina mi-
sericordia vocati deseruistis mundum, ut
amota mentis caligine, quam infauste
humana sapientia animo obducere solet,
facilius cælestia contemplari valeatis, ru-
ptis passionum vinculis, iter, quo ad vir-
tutis fastigium properatur planius vobis
reddatis, ac sublatis obstaculis, superatis
peri-

perio
bus
mod
veru
pleat

tis a
quo
Eccle
cula,
sæcul
& ex
quæ
name
abfit
go a
cordi
(b).
di, q
exact
moda
ne m
corru

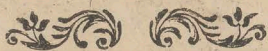
(b)

periculis, disjectisque impedimentis, quibus Amatores sæculi retinentur, non modo fidelius Divina observetis mandata, verum etiam exactius Evangelica adimpleatis consilia.

Domicilia itaque vestra sint Pietatis ac Virtutis officinæ, intensi spiritûs, quo olim Patres nostri primis nascentis Ecclesiæ sæculis accendebantur, receptacula, Apostolicæ vitæ nostris infeliciter sæculis frigescentibus exhibeant normam & exemplar. In acquirendis virtutibus, quæ eximia sunt animæ Christianæ ornamenta, totis viribus incumbite; procul absit umbra superbiæ & vanitatis prurigo ab iis, qui à JESU Christo discere cordis humilitatem imprimis invitantur (b). Nihil in opere admittatur hujusmodi, quod ad regulas honestatis non sit exactum & exteriori modestiæ non accommodatum: Cumque domiciliis a contagione mundi segregati continuo adversus corruptelas & pericula sæculi infurgatis,

(b) *Math. 11. v. 29.*

nulla vos ratione mundanos mundiquè
affectas exhibete. Sub signis Dni: stipen-
dia mæneri constituistis, ast nemo, te-
ste Apostolo (c) militans DEO negotia
sæcularia profequitur, nimirum, ut ei pla-
ceat, cui se probavit. Strenuè admovi-
stis manus Aratro, perhonorifica cælestis
Patris familias ad laborandum in ejus vi-
nea voce invitati, ast nemo mittens ma-
num ad aratrum & respiciens retro juxta
Oraculum Christi (d) aptus est regno
DEI.

Mundus vobis, ut quondam Docto-
ri Gentium per Christum crucifixus est,
vos quoquè illius prementes vestigia Mun-
do (e) crucifixi, toto pectore cælestia ap-
petite, ne dum temporalia aucupari vide-
minor, æterna amittendi subeatis pericu-
lum.

Ostendite vos esse discipulos JESU
Christi mutuam charitatem atquè dilectio-
nem

(c) 2. ad Timoth. 2. v. 4.

(d) Lucæ 9. v. 26.

(e) ad Galat. 6. v. 14.

nem inviolabiliter custodientes, ea ve-
lut sanctissimis characteribus insigniti,
qui omnium perstringunt oculos, ac de
hac veritate reddunt pervasos (f) &
dum mundus procellis bellorum, diffi-
diorum, litium, altercationum, simul-
tatumque, quæ ex concupiscentiis oriun-
tur (g) indefinenter concutitur, pace,
quam prioribus reliquit (h) ad posteros
transmittenda perfruamini, & DEUS pa-
cis sit cum omnibus vobis (i).

Non sit in vobis delictum, cui tan-
topere indoluit Paulus ad Corinthios
scribens (k) ut judicia habeatis, & au-
deat quispiam fraudare potius & injuriam
facere fratribus, quam ab aliis pati ac
accipere, & quod præcipuum est, Nemo
vestrum habens negotium audeat judica-
ri apud Prophanos & non apud Sanctos,
An nescitis quoniam Sancti de hoc mun-
do

A 4

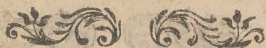
(f) Joan. 13. v. 35.

(g) Jacob. 4. v. 1.

(h) Joan. 14. v. 27.

(i) ad Rom. 25. v. 33.

(k) 1. Corinth. 6. v. 7. 8.

do judicabunt, & si in vobis judicabitur mundus, indigni estis qui de minimis judicatis? aut sic non est inter vos sapiens quisquam qui possit judicare inter Fratrem suum, (l) quippe experiētiā nimis indubiā compertum est, summo id Religiosis Communitatibus dedecori esse, quin & ruinæ originem, clamante ipso Domino: Omne regnum in se divisum desolabitur & Domus supra domum cadet (m). Sedium suarum afflictricem dignetur Dominus impertiri Communitatum Rectoribus sapientiam, ut subjectam sibi familiam strictissimis charitatis vinculis secum continuò nexam in omni tranquillitate fovere valeant, præcludentes aditum discordiarum ac contentionum scandalis, quæ dum excrescunt ac ultra claustrorum limina progrediuntur, regularis disciplinæ sæcularibus detegunt vulnera, ut & prævaricantibus nimia licentia, & Præpositis, quibus coercendi
onus

(l) *Ibid.* v. 1. 2. 5.

(m) *Luc.* 11. v. 17.

onus incumbit præpostera redarguatur in emendandis nævis indulgentia; dumquæ corrupti Regularium mores passim ob oculos versantur, ac in utramquæ partem plus æquo exagitandi devolutam ad se autoritatem necessario quodam nexu quispiam Sæcularium sibi vendicat.

Sancta solitudo, silentiiquæ exacta observantia sint vobis virtutes præ aliis charæ, quippe quæ non utilitate modo præcellunt, sed ad spiritum orationis, quo Viri Religiosi flagrare debent concipiendum fovendumquæ imprimis sunt necessariæ. Non Vos faciliè Sæcularium tumultibus aut occultis conventiculis commisceatis, ne vobis indulgentibus ad frangendas Divinas humanasquæ leges audactiores fiant, aut quod magis pertimescendum est, ne dissolutionis morum, molliorisquæ vitæ ac otiosæ ipsi complices ac Duces convertamini in sal infatuatum ad nihilum valens ultrà, nisi ut ab hominibus conculcetur (n).
Vos

(n) *Math. 5. v. 13.*

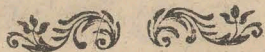
Vos, qui in abdito gemebundi deplorare deberetis blasphematum Nomen Domini, indignationemque Illius super Populum provocatam, constituentibus potiùs numerum illorum virorum quorum genua non sunt curvata ante Baal (o).

Quae cum magna ex parte à Superiorum cura ac diligentia dependeant, eorum sollicitudinem ac vigilantiam praesentibus excitandam intendimus, quibus imprimis ferio ac severe attendendum est, ut clausura ab ipso ex publica via ingressu cum omni sancta cautela, ac ut communis moris est, efformata, nec non Religiosae habitationis externa quoque praeseferens indicia fideliter ac sacrosanctè observetur, ne omnibus indiscriminatim ad Religiosorum domicilia aditus pateat & quod magis inconveniens esset, liber transitus saecularibus, personis promiscui sexus, quovis devotionis etiam specioso praetextu nullatenus suffragante permittatur. Si quando verò intra domorum Re-

(o) 3. Reg. 14. v. 18.

Religiosos si
cipere
cum sp
sonas
te, v
ad se
oculi
ximé
non
messi
hujus
divi

quir
effic
catis
imp
obse
pate
nem
tium
'os

Religiosarum septa sive hospites benevolos sive alios conductitios inquilinos recipere voluerint, ad id summa cum circumsp̄ctione accedant, ac nonnisi Personas Ecclesiasticas, aut saltem probitate, vitæque Christianæ famâ conspicuas ad secum cohabitandum admittant; præ oculis continuò habentes hæc via vel maximè disciplinam regularem enervari, & non sinè scandalo confabulationibus, commestrationibus aliisque indecentiis, quæ hujusmodi proximis familiaritatibus indivulsè adhærent, aditum patere.

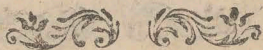
Sed & alia occurrunt, quæ ad acquirendam conservandamque sanctitatem efficaciter prodesse, amor nempe Vocationis propriæ, exacta officiorum sibi impositorum, praxiumque communium observantia, ac in universum vita occupata, laborique intenta. Videte vocationem vestram, Fratres, vosque non ad otium sed ad laborem potissimum destinatos recolite. Estote imitatores Pauli, qui

non

non (p) gratis panem manducavit, sed in labore & in fatigatione nocte dieque operatus est, ne quem gravaret; tum eorum quorum sequimini vestigia, qui postquam in opere Domini Apostolicis laboribus vires animi ac corporis exhauerint undè eas reficerent, cibum potumque artis alicujus exercitio, vultusque sudore quærere non alienum a sua professione arbitrabantur; monitum Pauli religiosè adimplentes, si quis noluerit operari non manducet. Quidquid igitur à functionibus Ecclesiasticis, cæterisque pietatis exercitiis superfuerit, illud proficue pro communi utilitate impendite, alii operibus ad pietatem aut eruditionem proprio Marte, si hæc vobis vires fuerint, elucubratis aut aliunde traductis præter spiritualem civilem quoque profectum, inter charissimos concives promoventes, alii manuum labore, vestræ eorumque qui difficilioribus occupati, ætateque ac laboribus fessi id sibi per se ipsos compa-

(p) 2. ad Thessalo: c. 3.

parare non possunt indigentiae succuren-
tes, ut & saeculi communitates Reli-
giosas inutile molestumque pondus esse
quamvis immerito vociferantis perimpor-
tuni clamores obstruantur, & quod ma-
gis nostro instituto congruum est, labor
seriaeque occupationes eos ad regularē
solicitudinem retrahant, quos vita otio-
sa, imperfectionibus plena ac tædiosa di-
versis ex fontibus saeculo immiscet.

Hinc tamen facile colligetis præ-
sentem Nostram animadversionem ad mo-
derandum exigendarum eleemosynarum
frequentiam maximè collimare, nec eos
tantum spectare, qui in hac Regia Civi-
tate ostiatim mendicantes domos ac pla-
teas circumeunt, verum eos quoque, qui
in villas locaque diffita eleemosynas à
Fidelibus petituri excurrunt, illi nam-
que ab observantia regularis disciplinæ
soluti, vigilantiae suorum Superiorum
subducti, inter varia constituti pericula,
opportunitis verò destituti remediis, rede-
unt onerati duplici sarcina, alii quidem

ad

ad subveniendum in temporalibus suorum necessitatibus proficuâ, (si id tamen certo certiùs asserere liceret, verèquè communitatum providerentur necessitatibus, quarum dum partem humani auxilii maximè indigentem infirmos videlicet alicubi respicimus, religionis non minus ac humanitatis motibus ducti temperare Nobis non possumus, quin primævam juxtâ sanctissima instituta charitatem nimis apud nonnullos refriguisse inclamemus, nonquè solum negligentiam sed nonnullarum privatarum personarum luxum, excessus, discordiasquè, quibus alendis passim communia emolumenta cedunt summo cum animi nostri mærore arguamus) alii spiritui nociva propter dissipationem animi, contractam cum sæcularibus familiaritatem, fastidium in vita solitaria, & consuetis pietatis exercitiis, quæ dum pedetentim ac successivè propagantur, religiosum sensum relaxant spiritum, ac, ubi exemplaris vita venerationem conciliare deberet, dissipata ludibrio, exponit ac contemptui. Qua-

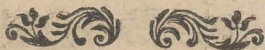

Quamobrem hifce obviam esse omninò eundum, modumquè mendicationibus imponendum esse perneceffarium existimamus præfertim ubi adfunt fufficientes proventus pro fubminiftrandis Familiæ alimentis, fubeundisque neceffariis fodalitatum impenfis, fi quæ funt utiliter in Ecclefiis Regularium introductæ ubi verò ex pia Fidelium liberalitate vivitur, tales eligantur viri, qui non in diverforiis aut alio quovis loco fed in Parochiali potiùs refidentia, quantum illis licuerit pernoctantes cum populi ædificatione, abfquè fui statùs dedecore munus iftud perdifficile fobrie, juftè & piè expleant, fpem totam non in extorfione, importunis precibus aut abblaudientibus ineptiis, quibus cum detrimento domus fuæ circumveniuntur rudiores, fed in Divinæ Providentiæ auxilio & pietate Fidelium reponentes.

Quodfi aliàs domo egredi coegerit charitas aut neceffitas compulerit, non fine focio inter populum compareatis,
non

non in alieno a suo statu habitu, non tempore incongruo, non inter muliebrem sexum, nec iis in locis quæ vel periculo exponunt, vel scandalum præbent aut dedecoris notam inurant, in quo, ubi facultas adit, nec Procuratoribus, nec Confratrum Visitatoribus, quod ex instituto sibi licere, quinimo incumbere nonnulli prætexant, indulgendum esse censemus. Omnino igitur tempestivè & ante solis occasum Vos domum recipiatis, nisi respectivorum accedente consensu, morbo gravi decumbentibus aut moribundis charitatis Christianæ officium præstare incitati fueritis. Quamdiu autem inter Sæculares commorari Vos necesse fuerit, moderatione ac prudentia, gravitate ac modestia potiùs, quam quodam multa loquendi pruritu aut inepta hilaritate benevolentiam conciliare fatagatis. Sit semper sermo vester conditus sale prudentiæ, ut quomodo Vos unicuiquè respondere deceat ac oporteat, continuo animadvertatis, devitantes profanas

fanas vocum novitates & oppositiones falsi nominis scientiæ (q) & de iis potiùs passim placatè ac modestè fermocinemini, quæ in schola Christi pia contemplatione didicistis, non quæ negotia sæculi, aut regnorum concernunt regimen politicum, JESU Christi exemplò, qui inter Fratres litigantes arbiter sedere noluit, & de jure Principum preemtoriè pronunciavit, reddenda esse, quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt DEI DEO. Quare si qui liberiores sæcularium amicitias quærere, eorum domos frequenter invisere & quod indecentius est, à modestia statui suo conveniente deviare aut negotiis publicis, quæ penitus non norunt, nosse se tamen imprudenter credunt, immiscere se deprehenfi fuerint, admonitione congrua imò etiam facultatis exeundi denegatione in officio contineantur.

Cultum DEO & fideliter reddere,

B

&

(q) 1. ad Coloss: 4. 6. 1, ad Tim: 15. v. 20.

& studiosè promoverè satagite, solliciti quatenus intacta maneant, quæ Divina sivè Ecclesiastica institutione observanda præcipiuntur; nihil autem introducatur novum, nihil in sacris commisceatur insolitum, quod dum rudioribus sapit eosquè inani mulcet stupore ac admiratione, impiis ac adversariis scandali irrifionisquè causam præbet, probos verò & rerum gnaros tristitiâ afficit, ac sæpenumero ad indignationem provocat. Adoretur igitur DEUS à populo in spiritu & veritate (r) virtute nempe ac pietate, quæ interius radicata ad omnia utilis, in operibus bonis appareat digna, quæ spem ingerat futuræ vitæ, & præsentem felicitet. Ipsi dum tremendum simul ac augustissimum Sacrificium peragitis, eo religionis spiritu imbuti ad illud accedite, & accedentes celebrate, ut modestia, gravitate, omnibusquè veræ devotionis exterioribus indiciis edoceatur Plebs Christiana, rem ex institutione

JE-

(r) Joan: 4. v. 24.

JESU Christi in ejusque fieri commemorationem, ac unctioe interna persentiscat in suorum peccatorum remissionem denuo effundi preciosum Redemptionis sanguinem (s). Oblatio quippe justis, ut ait Ecclesiasticus (t) impingyat Altare, & odor suavitatis est in conspectu Altissimi: Memoriam ejus non obliviscetur Dominus, ex adverso autem per Amos Prophetam protestatur DEUS, quod odió habeat, & projicere velit festivitates Prævaricatorum, nec sibi in odore ejusmodi cætuum complacere, quodque & si obtulerint holocausta & munera, non illa suscipiet ab his quorum cognoverit scelera & peccata fortia (u). Procul absit præpostera, qualem nunquam observare licet festinatio, quæ quantumvis tepidis & religiosis non parum arrideat, de Majestate nihilominus Nostri sacrificii plurimum diminuit ac

B 2

effi-

(s) *Lucæ: 22. v. 14.*

(t) *Ecccl: 35. v. 8. 9.*

(u) *Amos. 9. v. 12, 21, 22.*

efficit, ut vix ac ne vix quidem integré, decenter, atqué cum aliquo fidei ac pietatis sensu peragi possit.

Si quospiam Sacerdotes extraneos in Ecclesiis vestris comparere contigerit, volumus ac mandamus, ne ad Divina celebranda Mysteria, & si forsitan aliunde ex Persona noti, priusquam Nostrium exhibuerint attestatum, admittantur, ne nimirum, quod Nobis omninó cavendum est, ii id sacrilegè attentare præsumant, quos morum licentia, censurarumqué rigor stricte jubet ab altari arcere ac remove.

Publicæ Devotiones graviter ac cum ea exactitudine peragantur, qualis decet locum sanctum & domum orationis, ad quam Plebs Christiana Religionis impulsu confluit; non se Plebs immisceat Ministris laudes Domini decantantibus, verum soli Sacerdotes Domini sancta sanctorum introeant, stentque inter vestibulum (locum scilicet destinatum Fidelibus) & Altare vota eorum
ad

ad conspectum Altissimi delaturi & piis clamoribus miserationes Ejus imploraturi. Quæ ut ordinatè fiant, ex animo cupientes, volumus accuratè & exactè edoceri, quæ qualesquæ in vestris Ecclesiis absolvi soleant devotiones, tum de temporibus, quæ pro singulis destinantur. Undè Superiores Ordinum, & qui Capellanorum munere penes Monialium Ecclesias funguntur, de præfatis Nos omnibus quantociùs certiores faciant, æquè ac de Festivitatibus, quibus ex universali Ordinarii Pastoris nuper emanata dispositione, sivè ex speciali Ejusdem concessione justis de causis favorabiliter obtenta Sanctissimum Sacramentum publicæ Fidelium venerationi exponere elegerunt. Curent prætereà oportunè exhortari populum, ut prout decet morigeratas oves, vocem Pastoris audiens venerabundus excipiat, quæ ab Eo, aut Ejus vices gerentibus providè ac sapienter constituuntur, ne sit adeò

solicitus de Devotionum numero, quive modus in iis absolvendis sit adhibendus, sed potius supplex ac frequens ad eas quæ peraguntur conveniat, iisque intimo pietatis sensu, & compunctionis spiritu religiosè assistat.

Verbi Divini Prædicatio & Sacramenti Pænitiæ administratio excelsa sunt & perhonorifica munia, quibus vos condecorare solent ii, qui habentes sibi concredita eloquia DEI & culturam Vineæ Domini Sabaoth ac Ovilis Christi Pastoratum, in partem vos sollicitudinis adsciscunt; verùm quantò altiora hæc sunt, tanto ardua magis, imò etiam ipsis Angelicis humeris formidanda; legatione quippe in his pro Christo fungimur, Christi Præcones ac Ministri Mysteriorum DEI quatenus & peccatores DEO reconcilientur, & justii abundantes in omni opere bono fideliter perseverent (x).

Quamobrem noverint omnes Religio-

(x) 2. ad Cor: 5. v. 20.

gioſarum Familiarum Superiores eorum
conſcientias ſtriſtiſſimé onerari, ut de
ſui gremio non alios ejusmodi exponant
officiis, niſi Viros probatæ ſcientiæ ac
pietatis, qui capaces ſint & parati ſem-
per reddere rationem de ea quæ in illis
eſt ſpe (a) & eos qui contradicunt ar-
guere (b) & de quibus minimé illud E-
vangelicum dictum verificetur quod ſint
Duces cæci cadentes in foveam ac infeli-
citer alios in idem præcipitium conijci-
cientes. Illi verò imprimis quibus
munus prædicandi fuerit commendatum,
non priùs juxta admonitionem ipſis A-
poſtoliſ datam aggrediantur opus præ-
dicationis, donec induantur virtute ex
alto, (c) ſcilicet nemo veſtrum audeat
prædicare Evangelium niſi fueritis re-
pleti Evangelico ſpiritu, intimé convi-
cti de veritatibus Populo annunciandis,

B 4

&

(a) *I. Petr.* 3. v. 15.

(b) *ad Tit.* 1. v. 9.

(c) *Luca.* 24. v. 29.

& nisi opere expleveritis, ad quæ adimplenda reliquos adhortabimini „ Do
„ ctor namque Concionatorve (verba
„ sunt aurei eloquii S. Joannis Chri-
„ stomi) omnibus virtutibus debet esse
„ excultus. Debet pauper spiritu esse,
„ ut avaritiæ studium atque omnem quæ-
„ stûs cupiditatem libere reprehendat.
„ Debet perpetuo & sua & aliena pec-
„ cata lugere, ut eos exagitet qui ante-
„ quam peccant, peccare non verentur,
„ & ubi peccaverint, dolorem non con-
„ cipiunt scelerum, quæ admiserunt. De-
„ bet esurire & sitire justitiam ut ope-
„ rum bonorum studio langvescentes ex-
„ citet Verbo DEI, & exemplo suo ac-
„ cendat. Debet esse mansuetus, ut a-
„ metur potius, quam timeatur. Debet
„ esse misericors erga alios & severita-
„ tem sibi adhibere. Debet esse mundo
„ corde, ut ne cogitationes quidem ina-
„ nes & inutiles hujus Sæculi suscipi-
„ at, nedum sæcularibus negotiis se
„ implicet. Debet esse pacificus ut po-
„ pu-

„ pulus quem docuit sollicitus sit serva-
„ re unitatem in vinculo pacis. Debet
„ esse paratus ad omnes res difficillimas
„ pro gloria DEI proque Ecclesia feren-
„ das, non inani quodam animi impe-
„ tu, sed solida veraque constantia di-
„ gna Martyribus. „ Similia his ha-
bent, qui non immerito eximii habentur
Præcones Evangelii & omnium Præ-
dicatorum norma, Basilium intelligimus
in sua Theologia, Gregorium Nazianzenum,
in Epistola de vitæ solitudine ad præfatum
Basilium, itemque Gregorium Magnum
in libro Pastoralis ac alibi, quos relegite,
diurna nocturnaque veritate manu. Quod si
hac sanctitate & interna charitatis unctio-
ne fueritis destituti, eritis velut æs sonans
aut cymbalum tinniens (e) & aure quidem
ut olim obdurati Israelitæ verba vestra
excipiet Populus, sed non intelliget nec
sanabitur à domino; Insuper illa Pauli
objurgatio facta Iudæis supra Gentes
glo-

(e) 1. ad Cor. 13. v. I.

gloriari cupientibus, non incongruè in vos detorquebitur. Quod alios docentes à tramite veræ scientiæ deflectitis, quod prædicando, non esse injuriâ afficiendum proximum, de propria justificatione non estis solliciti, & cum in Universum contra Idola ac omnem superstitionem insurgitis, ipsi idola hujus Sæculi colitis (f) aut illud quod per Psalmem peccatori dixit DEUS: Quare enarratis justitias meas & assumitis Testamentum meum per os vestrum, vos verò odistis disciplinam & proiecistis sermones meos retrorsum (g). In ipsa autem Evangelij annunciatione procul fit à vobis quod nonnullis Cretensum eementitis Apostolis vitio, vertebat Doctor Gentium, quia docerent, quæ non oportet turpis lucri gratia, sed loqui-
mini secundum commendationem ab eo factam Timotheo, quæ decent sanam doctrinam, verbum sanum, irreprehensibilem.

(f) *Rom. 2. v. 21.*

(g) *Psal: 49. v. 16. 17.*

fibile, ut is, qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de vobis (h). Exponite Fidelibus Religionis Nostræ Dogmata, frangentes panem Parvulis, docete eos legem Domini, ut eam meditari, diligere & adimplere aversecant; instruite eos secundum præceptum Apostoli (i) in dignoscendis diversorum statuum obligationibus ne, dum quibusdam exterioribus pietatis praxibus adhærescunt, in iis appareant segniores, ad quæ Divina vocatione destinantur, & ad quæ sivè propria electione, sivè Superiorum potestatum voluntate obstringuntur, annuntiate Populo Domini scelera ejus, ut in toto corde conversus ad DEUM suum digna pænitentix opera exerceat. Ponite ante oculos eorum pericula Mundi & laqueos Sæculi, quibus inconsiderati, minus cauti, miserè irretiti pereunt, hac via quippè tanquam speculatores in Domo Domini

(h) ad Tit. c. I. v. 11: & 2. v. 1. 8.
(i) ad Tit. I. & 2.

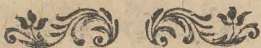
mini constituti salvabitis animas, nec pereuntium sanguis de manu vestra requiretur (k) Frequenter eos in viam rectam reducite, quæ ducit ad vitam, opportuna & evitandi peccata & virtutis acquirendæ subministrando media, omnia autem præfata fiant non in amaritudine animi, aut zelo indiscreto, sed instando oportuné, arguendo, obsecrando, increpando in omni patientia & doctrina. Quemadmodum alium dilectum discipulum Timotheum nempé, non semel a Nobis in medium productus, S. Paulus facere commonuit (l) non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus & virtutis (m). Non ea adhibendo arma ac suæ doctrinæ fulcimenta, quæ carnalia sunt, sed qualia militiæ nostræ convenire deprehenduntur, videlicet potentia DEO (n). Quamobrem

(k) *Exech: 33. v. 8. 9.*

(l) *2. ad Tim. 4. v. 2.*

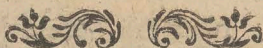
(m) *1. ad Cor: 2. v. 4.*

(n) *2. Cor: 10. v. 4.*

obrem profus abstinete ab illis speculationibus quæ potiùs dicentis animum valent inflare, quàm ædificare Auditores, aut iis argutiis, quæ in lusu verborum inepto fitæ sunt, miniméque aut loci Maieftati, aut sacræ functionis gravitati congruunt, né de Vobis verificetur quod de falsis quondam dictum est Prophetis. „ Non mihi eos, neque locutus „ sum ad eos, visionem mendacem, & „ seductionem Cordis sui prophetant. „ (o) Fontes, ex quibus vestras eruere debetis probationes, sint Ecclesiæ, quæ Columna & Firmamentum veritatis est, decisiones; SS. Patrum elucubrationes, in quibus hodiedum illa vis continetur & spiritus diffunditur, cui impotens quondam cessit scelus, subjugataque sunt corda Domino; præsertim autém Divina Scriptura, in qua & lex & observandæ legis adæquatissima motiva continentur, ut ii qui accipiunt à Nobis verbum auditus DEI, non ut verbum Hominum, sed

(o) *Jerem: 14. & 14.*

sed (sicuti verè est) verbum DEI, (p)
per profanas vocum novitates minimè
decipiantur. Quæ cum ità se habent, ne
molestè feratis, si pro munere quo stringimur
juxta præscriptum Ecclesiasticæ Disciplinæ
in Personas Concionatorum, illorumquè
mores & doctrinam sedulò inquisierimus,
ac ad Ecclesias in quibus Verbum DEI à
Vobis Populo annuntiat, certos destinaverimus
Viros, qui omnia diligentissimè animadvertent,
Nobisque deferent, non malevolentia:
reprehendendique studiò ducti, quod utpotè
à charitate Christiana alienum, Nobis nullatenus
arrideret, sed si quozelum nostrum & autoritatem
convertamus, opportunum deprehenderit, nos
quantocius edoceant ac commonefaciant.

Non minoris momenti est Sacramentum
Pænitentia, ad quod administrandum dum
accedimus, Mediatoris certè DEUM inter &
Peccatores vice fungimur. Et primus ille
Mediator quidem

(p) 1. ad Tess: 2. v. 13.

dem Homo JESUS Christus pro Nobis
intercessit ex quo dedit semetipsum Re-
demptionem pro omnibus (q) nos verò
investivit superna potestate per Clavium
Regni Cælorum traditionem, ut si quan-
do deploranda necessitas ligare compu-
lerit, ligaremus, reliquos verò sol-
vendo, oblatis pretij participes efficere-
mus. Recta itaque judicate Filii Homi-
num (r) omnia appendentes ad stateram
Sanctuarii, nullum unquam appa-
reat respectus humani vestigium, nul-
lum temporalis commodi aut propriæ
utilitatis incentivum, amoveantur prin-
cipia laxiora Moralis doctrinæ procul,
né, dum hæc ab Ecclesia fulminantur
tanquam pestifera morum corruptela, &
theoreticè improbantur, cum Fidelium
scandalo pœnitentium simul ac Ministro-
rum irreparabili ruina, dedecore, ac ma-
ximo Ecclesiæ nocumento, inconfidera-
té imo impié reducantur ad praxim.

Hæc

(q) 1. ad Tim: 2.

(r) Pjal: 56. v. 2.

Hæc verò quo felicius evitentur, duo sunt vobis maximoperè necessaria. Apostolici videlicet operis bases ac fundamenta; vita & doctrina. Vita ad faciliùs persuadendum & utiliùs in convertendis peccatoribus navandam operam. Quanto enim, ut ait S. Carolus Boromæus (s) magis omni virtute præcipuéque charitate Paterna, zeloque salutis animarum ipsi præcellentiores eritis, tanto eritis & aptiùs instrumentum bonitatis DEI, Doctrina, ut inter lepram & lepram discernere valeatis, peccatores Apostolico dolo capere possitis, erudire ignorantes, hæsitantes ac dubios resolvere, verbo, omnibus dare salutaria monita, media præscribere congrua, convenientes satisfactiones imponere, servatis semper regulis justitiæ & charitatis, nec transgrediendo limites, quibus data vobis potestas, sive à Jure communi, sive per statuta Diæcesana, sive ex voluntate pro tempore e-

xi-

(s) *Instruc: de Sacr:*

xistentis Præfulis cœercetur & circum-
scribitur.

Interea silentio præterire non possumus, quin dolorem nostrum, quem sæpenumerò concæpimus Vobiscum nunc communicemus, imo etiam pro virili reprehendamus extremam illorum imprudentiam ac ne dicam impudentiam ac cæcitatem, qui dum regimini numerosarum familiarum præsent, sive in propriis, sive in Parochialibus Ecclesiis, in quibus Sæculari Clero in salutis animarum opere manum præstarent adjutricem perhumaniter invitati sunt, tales exponere audeant & soleant Ministros, quos minus in scientia versatos proprio examine & judicio deprehenderunt, quasi verò magis doctos ac sagaces speculationes Scholasticæ aut temporalium administrationis, quam animarum regimem requireret. Cui, quo certius consulatur, Examinatores Confessariorum ad singulas Communitates Religiosas autoritate

C

No-

Nostra destinabimus, non aliis nisi Eorum
prævio examine ac testimonio faculta-
tem pro excipiendis confessionibus con-
cessuri.

Tremendum itaque ante oculos ta-
lium ponimus Judicium, ut si quos mi-
nùs aptos forté invenerint, eos addicant
pietatis officiis, sic quippé flendo & o-
rando ac propitiatorium Sacrificium of-
ferendo & sibi & aliis erunt proficui.
Tantis verò periculis non obijciant nisi
fortissima habentes pectora, doctos nem-
pé prudentes & egregiis instructos vir-
tutibus.

Et quoniam Monialium quo subli-
mior est gloria, eo major debet esse cura,
impares licet meritis pares tamen chara-
ctere & desiderio per os vestrum cum
Cypriano eas alloquimur „ ut quæ se
„ Christo dicaverunt & a carnali concu-
„ piscencia recedentes, tam carne quam
„ mente se DEO devoverunt; consument
„ opus suum magno præmio destinatum,
„ nec

„ nec placere cuiquam nisi Domino studeant. (t)

Nolumus enim ut eæ, quas cum Apostolo despondimus uni Viro Virgines castas exhibere Christo (u) quoquomodo ab illarum segregentur societate, quæ ore Domini appellantur Virgines prudentes, gestantes plenas bonorum operum lampades, ac semper paratæ ad adventum Domini, quæ propterea admittæ sunt cum Sponso ad nuptias (w). Quamobrem in id incumbite sive pro autoritate Superioratus, sive pro potestate exhibiti illis spiritualis obsequii (quemadmodum in hac Civitate præsertim fieri consuevit) ut eas à Sæculi conversationibus & curiositatibus avocare, ad unionem internam & charitatem conservandam, Regularem disciplinam illibatæ custodiendam sive reducendam inducere, Clausuræ custodiam, Divinorum

C 2

Offi-

(t) de discip: & Habit: Viig:

(u) 2. ad Cor. c. 11.

(w) Math: 25.

Officiorum devotissimam in communi recitationem illis inspirare possitis; verbo, fatagite eas inducere, ut DEO vacent & sibi, studeant solitudini, pernóctent in oratione, & his, juxta cujusvis Ordinis Regulas, viriumqué potestatem, jungant laborem manuum, non solum ad evitandum otium, vitamqué tædiosam propulsandam, verum etiam ut hac via reddantur in vita societati utiles, ac suppleant quæ sibi ob exiguos stabilium fundorum redditus deficiunt.

Deniqué quemadmodum ex intimis præcordiis cupimus ut inter Sæcularem & Regularem Clerum sollicité fervetur unitas spiritûs in vinculo pacis, ita vos verbis ejusdem Apostoli quantum possumus adhortamur, ut cum omni humilitate & mansuetudine, cum patientia supportetis vos invicem in charitate, cum sitis unum corpus & unus spiritus sicut vocati estis in una spe vocationis vestræ (x). Ne vos in vicem scindant per

(x) *ad Ephes. 4. v. 2. 3. 4.*

per importunas suggestiones advocatæ,
tot functionibus Canonicis Parochialibus
causæ Fidelium sepulturæ, Juriumque
Parochialium usurpatio. Datæ vobis mu-
tuo dextras, præsertim ubi ad succur-
rendum animarum salutis vocati fueri-
tis, ut junctis viribus & evellantur vi-
tia, & ædificentur jam radicati in fide,
ac implantentur novellæ palmites Ec-
clesiæ, alioquin cum summo sanctissi-
mæ vocationis nostræ dedecore, magno-
que Fidelium scandalo de Nobis verifi-
cetur. Nos esse Altaris Ministros,
qui, quæ sua sunt quærunt, non quæ
JESU Christi (y).

En igitur hæc pauca Nostris er-
ga Vos amoris indicia non enim vel do-
minari cupimus in Cleris, aut vestris
detrahere prærogativis atque Privilegiis;
quodsi aliqua vobis commendanda cen-
suimus, hæc ea suscipite charitate, quæ
Nos indubiè ad scribendum impulit, si-
mul-

(y) ad Filip: 2. 21.

mulquē meminertis potiùs fuscipiendam
admonitionem à suis quàm contemni,
diffamariquē ab alienis, & meliora vul-
nera esse diligentis, quam fraudulenta
oscula odientium (z).

(z) *Prover: 27. v. 6.*

*Gaspar Episcopus Officialis Ge-
neralis Varsaviensis mpp.*

Biblioteka Jagiellońska

star0025446

